

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Rundskriv

Samtlige departementer
Statsministerens kontor

Nr.
R-9/2012

Vår ref
12/4905 RG/NZM

Dato
07.12.2012

RETNINGSLINJER FOR MATERIALE TIL REGJERINGENS FØRSTE KONFERANSE OM STATSBUJSJETTET FOR 2014

1. INNLEDNING

Regjeringen vil på budsjettkonferansen 11.-13. mars 2013 fastsette rammer for forslaget til statsbudsjett for 2014. Dette rundskrivet gir retningslinjene for det materialet departementene skal forberede før budsjettbehandlingen i Regjeringen.

Finansdepartementet tar sikte på at det skal utarbeides:

- et i størst mulig grad administrativt omforent konsekvensjustert budsjett
- oversikt over departementenes forslag til nye og større satsinger på politisk høyt prioriterte områder
- oversikt over mulige budsjetttiltak for å tilpasse statsbudsjettets utgiftsside og skape rom for eventuelle nye satsinger
- foreløpig oversikt over flerårige budsjettkonsekvenser for perioden 2015-2017.

Fristen for innsending av forslag til konsekvensjustert budsjett til Finansdepartementet er satt til onsdag 16. januar 2013, slik at det før budsjettkonferansen er tid til kontakt på administrativt nivå mellom departementene og Finansdepartementet om konsekvensjusteringen. Forslag om nye og større satsinger må fremmes innen mandag 28. januar 2013. Frist for innsending av tabeller for nettobudsjetterte virksomheter er satt til mandag 18. februar 2013.

Materialet sendes til Finansdepartementet i papirversjon, samt som en elektronisk fil som også inneholder forslaget til konsekvensjustert budsjett og satsingsforslag. Utgangspunktet for alle innspill er Saldert budsjett 2013. Finansdepartementet

v/Finansavdelingen vil være behjelpelig med å skaffe utskrift av det salderte budsjettet. Kontaktperson er Ann Kariin Holand.

2. KONSEKVENSJUSTERT BUDSJETT

2.1 Generelt

Fristen for innsending av forslag til konsekvensjustert budsjett er satt til onsdag 16. januar 2013. Det er viktig at forslaget til konsekvensjustert budsjett baseres på en mest mulig korrekt vurdering av det enkelte departements framtidige utgifter og inntekter.

Konsekvensjustert budsjett skal synliggjøre de budsjettmessige konsekvensene av uendret politikk og gi et grunnlag for å vurdere omprioriteringer, og er dermed et viktig element i fastsettingen av det enkelte departements budsjetttrammer.

Konsekvensjusteringen av budsjettet er et teknisk utgangspunkt og legger således ikke i seg selv føringer på de konkrete bevilgninger som foreslås på enkeltposter, men danner grunnlaget for departementenes omdisponeringer innenfor budsjetttrammen. Viktige unntak fra dette er regelstyrte ordninger og bevilgningene i postgruppen 90-99, der det konsekvensjusterte beløpet skal være et best mulig anslag på den forventede bevilgningen.

Forslag om økninger som bygger på politiske prinsippvedtak eller på framlagte langtidsplaner for enkelte sektorer, skal ikke innarbeides ved konsekvensjusteringen. Slike forslag må eventuelt fremmes som satsingsforslag, jf. punkt 3.

Konsekvenser av tilsagnsfullmakter, bestillingsfullmakter eller andre særskilte romertallsvedtak i Stortinget forutsettes vanligvis dekket innenfor uforandret budsjetttramme for påfølgende år. Det må gis særskilt begrunnelse dersom et departement foreslår at bestillinger eller andre forpliktelser må føre til økt bevilgning.

Finansdepartementet ber departementene være oppmerksomme på kravet til realistisk budsjettering allerede fra første fase i arbeidet med statsbudsjettet for 2014.

I omtalen av konsekvensjusteringsforslag skal det inngå en oppsummerende tabell som viser alle konsekvensjusteringsforslag. Hvert enkelt konsekvensjusteringsforslag skal inneholde en kort oppsummering av de viktigste elementene i forslaget. En nærmere beskrivelse av hvordan innspillene skal utformes, er gitt i vedlegg 1 Mal for innspill til konsekvensjusteringen. Malen kan lastes ned fra Finansdepartementets hjemmeside (<http://www.regjeringen.no/nb/dep/fin/dok/rundskriv.html>).

2.2 Driftspostene (01-29)

Ved konsekvensjusteringen av driftspostene skal en som hovedregel videreføre samme nominelle beløp som i Saldert budsjett 2013. Dette gjelder ikke tidsbegrensede aktiviteter som helt eller delvis skal utfases i 2013. Da må beløpene i de påfølgende år reduseres tilsvarende.

2.3 Bygge-, anleggs- og utstyrsposter (30-49)

For enkeltstående bygg med tilhørende utstyr, oppføres forslag til bevilgning for prosjektering og byggearbeid som er i gang eller skal settes i gang i 2013, etter planlagt framdrift. Med unntak for kulantprosjekter skal det ikke føres opp forslag til bevilgning til igangsetting av nye bygg i 2014, jf. nærmere omtale under avsnitt 4.

For videreføringsbevilgningene under kap. 1580 Byggeprosjekter utenfor husleieordningen og kap. 2445 Statsbygg gjøres anslag over samlet behov for bevilgninger til videreføring av allerede igangsatte byggeprosjekter i tråd med planlagt framdrift. Det skal legges ved spesifisert oversikt over kostnadsramme og styringsramme (prisnivå medio 2013), benyttet bevilgning til og med 2013, foreslått bevilgning i budsjettåret, gjenstående bevilgningsbehov, samt tidspunkt for oppstart og ferdigstilling for hvert enkelt byggeprosjekt som inngår i bevilgningsanslagene.

For store nyinnkjøp utenom nybygg, og for post 45 (Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold), skal samme nominelle beløp som i Saldert budsjett 2013 føres opp dersom det ikke foreligger store engangstiltak.

Større anleggsvirksomhet skal normalt føres opp med samme nominelle beløp som i Saldert budsjett 2013.

2.4 Forvaltningsorganer med særskilte fullmakter

For å gi et mer fullstendig bilde av statens utgifter og inntekter for virksomheter som omfattes av statsbudsjettet, skal nettobudsjetterte virksomheters brutto utgifter og inntekter synliggjøres etter tilnærmet like prinsipper som gjelder for de bruttobudsjetterte. Følgende sett med standardtabeller skal utarbeides for nettobudsjetterte virksomheter, jf. vedlegg 3. Tabellene kan lastes ned fra Finansdepartementets hjemmeside (<http://www.regjeringen.no/nb/dep/fin/dok/rundskriv.html>):

- Tabell 1: Virksomhetenes brutto utgifter og inntekter fordelt etter art etter tilsvarende prinsipper som for de bruttobudsjetterte virksomhetene.
- Tabell 2: Virksomhetenes inntekter spesifisert etter inntektskilde (bevilgninger over statsbudsjettet til finansiering av statsoppdraget, bidrag av ulik art, samt oppdragsinntekter).
- Tabell 3.1: Virksomhetenes kontantbeholdninger pr. 31. desember med spesifisering av de formål som kontantbeholdningen skal brukes til. (Norges Forskningsråd skal benytte tabell 3.2, som er en variant av tabell 3.1).

Alle tabeller skal inneholde tall for budsjettårene 2010, 2011 og 2012. Tabellene 1 og 2 skal også inneholde en budsjettkolonne med budsjett for 2013. Videre skal tabell 3.1 (3.2) inneholde en endringskolonne som viser bevegelser i balanseposter mellom de to siste år.

Det er det ansvarlige departementet som skal utarbeide nøkkeltallene på grunnlag av et underlagsmateriale som de nettobudsjetterte virksomhetene har rapportert inn til departementet. Finansdepartementet vil bruke nøkkeltallene som en del av grunnlaget for sine framstillinger og tilrådinger i forbindelse med Regjeringens budsjettkonferanser i mars og august.

På grunn av arbeidet med virksomhetenes årsavslutninger, vil det ikke la seg gjøre å ha endelig tallmateriale for siste regnskapsår klart til budsjettkonferansen i mars. Regnskapstall som presenteres for siste regnskapsår, vil derfor måtte være foreløpige. Frist for innsending av tabellene settes til mandag 18. februar 2013. Til budsjettkonferansen i august skal tallmaterialet foreligge med endelige tall.

2.5 Overføringspostene (50-89)

Under regelstyrte ordninger skal realistiske anslag oppgis i det konsekvensjusterte budsjettet, gitt at de lover, tilskuddsregler, tilskuddssatser og forskrifter mv. som er lagt til grunn i budsjettet for 2013, holdes uendret i 2014-2017. Det skal blant annet tas hensyn til demografiske faktorer og prognoser for utviklingen i antall stønadsenheter hvor ytelsen følger pliktmessig, f.eks. av antall mottakere, pensjonister, elever/studenter som mottar lån/stipend mv.

Rammebudsjettering krever at det legges stor vekt på arbeidet med å framskrive utgiftene forutsatt uendret regelverk. Det oppfordres derfor til å videreutvikle prognosemodellene for de store overføringsordningene. Det er viktig at de benyttede prognosemodellene beskrives kort, samtidig som det oppgis referanser til mer fullstendig dokumentasjon. De sentrale beregningsmessige forutsetningene må spesifiseres. Også for utgifter som ikke er pliktmessige, kan det foreligge et behov for å forbedre prognosemodellen. For folketrygden skal anslagene fra Beregningsgruppen for folketrygden legges til grunn i konsekvensjustert budsjett. Disse anslagene baseres på innspill fra Arbeids- og velferdsdirektoratet og Helsedirektoratet.

Utgiftene til næringsavtaler og rammetilskudd til kommunene føres opp med uendret nivå, dersom det ikke er fattet vedtak som tilsier en annen utvikling. I tilfeller der konsekvensjusteringen av postene 60-69 viser vesentlige endringer, må virkningen for eventuelle kommunale egenandeler beregnes, jf. punkt 6.1.

Overføringsbevilgninger som må anses som engangstiltak i 2013, videreføres ikke.

2.6 Utlån, statsgjeld mv. (90-99)

Postgruppen 90-99 skal konsekvensjusteres etter en vurdering av realistisk bevilgningsbehov i kommende år.

2.7 Inntekter

Departementenes inntektsposter skal også konsekvensjusteres. Der hvor det er direkte sammenheng mellom bestemte inntekter og utgifter, må inntektsanslaget endres i tråd med endringen på utgiftssiden.

2.8 Forvaltningsenhetene for statlige utlån

Det ble fra 2010 lagt til grunn at opptjente renter i løpet av kalenderåret skal legges til grunn for budsjettering og regnskapsføring i forvaltningsenhetene Lånekassen, Husbanken og boliglånsordningen i Statens pensjonskasse, jf. Prop. 1 S (2009-2010) (Gul bok) under kapittel 9.4, Innst.16 S (2009-2010), side 48. Det ble samtidig etablert et mer enhetlig teknisk rammeverk for fastsetting av flytende og faste renter for statlige utlån i disse tre forvaltningsenhetene. Videre ble det forutsatt at hver enkelt låntaker selv skal kunne kontrollere at renten som betales er korrekt.

På denne bakgrunn bes det om følgende innspill for Lånekassen, Husbanken og boliglånsordningen i Statens pensjonskasse til Regjeringens første budsjettkonferanse om 2014-budsjettet:

- Konsekvensjustert budsjett: Oppdaterte anslag på de kapitler og poster som gjelder forvaltningsenhetenes utlånsvirksomhet for årene 2014-2017. Anslagene skal baseres på Saldert budsjett 2013 og utestående fordringer per 1.1.2013.
- En generell redegjørelse for hvordan forsinkelsesrenter og rentesrente beregnes. Det bes om anslag for opptjente og betalte forsinkelsesrenter for årene 2013 og 2014 sammenlignet med regnskapsopplysninger fra 2012.
- For Lånekassen og Husbanken, som har fastrentelån, bes det opplyst hva som er regnskapsført av realisert over/underkurs i 2012. Det bes videre oppgitt hva beregnet over- og underkurs per 31.12.2012 og per 1.1.2013 utgjør, forutsatt uendret utlånsportefølje. Ut fra samme utlånsportefølje, og tatt hensyn til avtalte nedbetalinger på fastrentelån gjennom budsjettåret 2014, bes det også om et anslag på over- og underkurs ved utgangen av 2013 (ev. inngangen til 2014) og ved utgangen av 2014.
- Ved utregninger for årene 2013 og 2014 legges det til grunn faste renter for Lånekassen som ble tilbudt i desember 2012 med virkning fra 1.1.2013, og for Husbanken legges til grunn fastrenter som blir tilbudt i januar 2013 med virkning fra 1.2.2013. For flytende renter brukes anslagene oppgitt av Finansdepartementet for årene 2013 og 2014, jf. eget brev om renteforutsetninger i desember 2012.

Til budsjettkonferansen i mars skal det utarbeides en systematisk oversikt (regneark/matrise) som viser sammenhengene mellom og bevegelsene i balanseposter (brutto utlån / inngående og utgående saldo), herunder hvordan opptjente og innbetalte renter framkommer under den enkelte post i bevilgningen, samt opplyst størrelsen på opptjente og betalte forsinkelsesrenter som inngår i disse tall. For tilskuddspostene skal det framkomme hvilke beløp som gjelder dekning av manglende avdrag og hvilke beløp som gjelder opptjente renter i budsjettåret. Oversikten må ta utgangspunkt i og vise endringer fra regnskapsåret 2012 og Saldert budsjett 2013. Det

vises i denne forbindelse til de oversikter som ble utarbeidet i forbindelse med 2013-budsjettet.

Det skal redegjøres for hvilke forutsetninger og sentrale parametre som er lagt til grunn i beregninger og anslag. For Lånekassens utlån bes det i tillegg om opplysninger om fordelingen mellom rentebærende og ikke rentebærende utlån.

I forslaget til statsbudsjett for 2014 forutsettes det at det presenteres et anslag for virkelig verdi (nåverdi) av statens fordringer i de ulike låneordningene, jf. tidligere års tilnærming til beregning og dokumentasjon av dette.

Det vil bli sendt ut eget brev fra Finansdepartementet i desember 2012 med renteforutsetninger for flytende rente for årene 2013-2017.

2.9 Innovasjon Norge

Til Regjeringens første budsjettkonferanse om 2014-budsjettet bes det om følgende innspill om Innovasjon Norge:

- Konsekvensjustert budsjett; Oppdaterte anslag på de kapitler og poster som refererer til Innovasjon Norges ut- og innlånsvirksomhet for årene 2014-2017. Bevilgningsforslagene skal baseres på Saldert budsjett 2013.
- Nye satsingsforslag; Eventuelle forslag til endrede innvilgningsrammer.

I tillegg til ovennevnte bes det om følgende informasjon for årene 2014-2017 om Innovasjon Norge:

Lavrisikolåneordningen og risikolåneordningene

- Gjennomsnittlig innlån fra staten.
- Fordelingen mellom korte og lange innlån.
- Anslag for innvilgninger av landsdekkende og distriktsrettede risikolån i 2013-2017.
- Gjennomsnittlig utestående lån til landbruksformål og fordelingen mellom fast og flytende rente for disse lånene.

Det vil bli sendt ut eget brev med nye renteforutsetninger for årene 2013-2017.

2.10 Flerårige budsjettkonsekvenser

Gul bok for 2014-budsjettet skal vise flerårige budsjettkonsekvenser for perioden 2015-2017. Budsjettkonsekvensene skal synliggjøres gjennom helhetlige framskrivninger av budsjettets utgifter og inntekter utenom skatter og avgifter. På denne bakgrunn bes det om at departementene utarbeider budsjettframskrivninger for perioden 2015-2017.

Erfaringer viser at det rent teknisk er mest hensiktsmessig å benytte saldert budsjett som grunnlag for konsekvensjusteringen. Finansdepartementet ber derfor om at det i framskrivningene for perioden 2015-2017 tas utgangspunkt i Saldert budsjett 2013.

Finansdepartementet ber departementene være spesielt oppmerksomme på følgende forhold ved utarbeidelse av budsjettframskrivingene for budsjettårene 2015-2017:

- Utgifter til regelstyrte ordninger framskrives med de utgiftskonsekvenser som følger av regelverket. For de store utgiftspostene (praktisk avgrenset til 500 mill. kroner) må forutsetningene i prognosene beskrives kort, jf. pkt. 2.5.
- Forslag om økninger som bygger på politiske prinsippvedtak eller på framlagte langtidsplaner for enkelte sektorer, skal ikke innarbeides i budsjettframskrivingene som rapporteres inn i forbindelse med konsekvensjusteringen. Slike forslag må eventuelt fremmes som satsingsforslag med redegjørelse for flerårige budsjettkonsekvenser, jf. nærmere omtale i punkt 3.
- Utgifter til store, enkeltstående investeringer framskrives i takt med forutsatt framdriftsplan. På områder der flere enkeltinvesteringer inngår i en større investeringsramme, videreføres rammen på uendret nivå eller i tråd med tidligere vedtak. I denne sammenheng anses alle byggeprosjekter under Statsbygg som enkeltstående investeringer.
- Ved framskrivingen korrigeres det for engangsutgifter eller engangsinntekter i budsjettforslaget for de kommende årene.
- Ekstraordinære utbytter fra statlige selskaper konsekvensjusteres i tråd med nivået for normal utbyttepolitikk.
- Avgifts- og gebyrinntekter framskrives basert på gjeldende satser.
- For øvrig videreføres utgifter og inntekter med uendret nivå.

Dette innebærer at innrapporteringen om flerårige budsjettkonsekvenser gjennomføres på samme måte som i forberedelsen til Gul bok 2013.

2.11 Konsekvensjustering i BUDMOD

Konsekvensjusteringen skal også leveres elektronisk via Budkom, som er tilgjengelig for alle departementer. Meldingstypen er "Konsekvensjustering". Ved behov for brukerstøtte, ta kontakt med DSS Brukerstøtte BUDMOD.

Tabellen som leveres inn via BUDMOD er satt opp på følgende måte:

År	Fdepnr	Omrnr	Katnr	Kap	Post	Upost	2014	2015	2016	2017
2014	16	00	30	0020	1	1	482	0	0	0
2014	16	23	10	1600	1	2	100	500	-500	-500

- Tallene som skal føres opp i kolonnene for 2014, 2015, 2016, 2017 er endring i tusen kroner i forhold til Saldert budsjett 2013.
- Poster som viser nedgang føres opp med negativt fortegn ("-" plasseres foran tallet).

I Regjeringens interne budsjettarbeid må departementene spesifisere lønnsutgifter og utgifter til kjøp av varer og tjenester på underposter selv om bevilgningsforslagene er slått sammen til en felles driftspost når de fremmes for Stortinget. Dette er nødvendig

for å kunne foreta en korrekt prisomregning av budsjetttrammene. Under driftsutgifter post 01 er underpost 1 Lønn og godtgjørelser og underpost 2 Varer og tjenester. Alle 24-poster spesifiseres også på underpost.

Ingen andre poster skal splittes opp på underpost.

Spørsmål rettes til Ann Kariin Holand (tlf. 22 24 43 07).

3. NYE STØRRE SATSINGSFORSLAG

Frist for innspill av nye større satsingsforslag er mandag 28. januar 2013. Fristen gjelder også ev. forslag på departementenes fagområder som må behandles innenfor skatte- og avgiftsopplegget.

I omtalen av satsingsforslagene skal det inngå en oppsummerende tabell som viser alle satsingsforslag. Hvert enkelt satsingsforslag skal inneholde en kort oppsummering av de viktigste elementene i satsingsforslaget. En nærmere beskrivelse av hvordan innspillene skal utformes, er gitt i vedlegg 2 Mal for innspill om satsingsforslag. Malen kan lastes ned fra Finansdepartementets hjemmeside (<http://www.regjeringen.no/nb/dep/fin/dok/rundskriv.html>).

Finansdepartementet ber om at:

- Forslag som berører kommunesektoren også sendes til Kommunal- og regionaldepartementet v/Kommunalavdelingen.
- Forslag som gjelder forskning og utvikling (FoU) også sendes til Kunnskapsdepartementet v/Forskningsavdelingen.
- Forslag som gjelder IKT-relaterte tiltak også sendes til Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet v/Avdeling for IKT og fornying. Sammen med satsingsforslaget skal fagdepartementet legge ved et utfylt selvdeklarasjonsskjema, jf. rundskriv P-10/2012 fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet.
- Forslag som berører Fylkesmannen også sendes til Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet v/Statsforvaltningsavdelingen.
- Forslag som gjelder beredskapstiltak også sendes til Justis- og beredskapsdepartementet.

Tiltak som er mangelfullt utredet og dokumentert vil normalt ikke bli foreslått ført til profilbehandling. Ved beregning av samfunnsøkonomisk lønnsomhet legges det til grunn at kostnads- og nyttesiden av et tiltak tallfestes og dokumenteres så langt det er mulig. I Finansdepartementets vurdering av hvilke satsingsforslag som anbefales ført til profilbehandling legges det bl.a. vekt på i hvilken grad tiltaket bidrar til å gi budsjettet en profil som er i tråd med Regjeringens prioriteringer og tiltakets samfunnsøkonomiske lønnsomhet.

I tilfeller der det ikke har latt seg gjøre å foreta en tilfredsstillende utredning av satsingsforslagene kan Finansdepartementet, etter en særskilt vurdering, godta at

departementet kommer tilbake på et senere tidspunkt med supplerende informasjon. Dette må i så fall skje senest samtidig med innsendelsen av rammefordelingsforslaget. Når forslaget sendes inn 28. januar må det komme klart fram hvilke utredninger som vil bli foretatt.

Finansdepartementet viser til rundskriv R-112/2006 om retningslinjer for gebyr- og avgiftsfinansiering av statlige myndighetshandlinger. Videre vises det til R-4/2006 om tilpasning av eksisterende ordninger til disse retningslinjene. En målsetting er at det ikke skal være overprisede gebyrer. I den sammenheng kan det fortsatt være behov for å tilpasse enkelte sektoravgifter. Eventuelle forslag om å endre sektoravgifter eller overprisede gebyrer må fremmes som et ordinært satsingsforslag. Dette gjelder også forslag om å endre satsene for gebyrer som ikke er overprisede. Satsingsforslag som gjelder endringer i gebyrer og avgifter må provenyberegnes og kostnader knyttet til de aktuelle myndighetshandlingene må dokumenteres. Endringer i overprisede gebyrer og sektoravgifter inngår i skatte- og avgiftsopplegget.

Nye satsingsforslag må være av en viss beløpsmessig størrelse. Dette innebærer at departementene selv må prioritere mindre satsingsforslag innenfor departementsrammen som fastsettes av Regjeringen.

Departementene bes om å vurdere sektorovergripende satsingsforslag. Slike forslag må eventuelt koordineres med andre berørte departementer. Dersom tiltakene antas å gi innsparinger over tid, må en konkret gevinstrealiseringsplan beskrives.

Det er avgjørende for den samlede budsjettbehandlingen at eventuelle tiltak som omtales i sektormeldinger tilpasses prioriteringene og timeplanen for den ordinære budsjettprosessen, og at det i slike meldinger ikke legges føringer for skatte- og avgiftsopplegget.

4. FORSLAG OM IGANGSETTING AV NYE BYGG

Rutinene for behandling av forslag om igangsetting av byggeprosjekter avhenger av om prosjektene er innenfor eller utenfor husleieordningen, og om departementene ber om husleiekompensasjon eller ikke.

4.1 Byggeprosjekter innenfor husleieordningen der leietakeren dekker husleien innenfor gjeldende bevilgning

Til konsekvensjusteringen av kap. 2445 Statsbygg, post 32 Igangsetting av kurantprosjekter utarbeider Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet anslag over behovet for startbevilgninger til nye prosjekter (nybygg, rehabilitering). Dette er prosjekter som skal inngå i husleieordningen, og der leietakerne påtar seg å dekke husleien innenfor uendrede bevilgningsnivåer. For å sikre kontroll med bevilgningsbehovet i senere budsjettår, skal bevilgningen til et kurantprosjekt i det første budsjettåret utgjøre minst om lag 10 pst. av kostnadsrammen. Det understrekes

at det ikke gis kompensasjon for husleie eller øvrige brukerkostnader for denne typen prosjekter.

Kurantprosjekter igangsettes uten at kostnadsrammen på forhånd er lagt fram for Stortinget. Alle prosjekter med en styringsramme på 50 mill. kroner eller mer, eller prosjekter hvor leietaker ikke tilhører rettssubjektet staten, skal imidlertid legges fram for Regjeringen for godkjenning før de igangsettes. Dersom prosjektets kostnadsramme er større enn 100 mill. kroner, skal brukerdepartementene også forelegge forslag til kostnadsramme for Finansdepartementet for godkjennelse. Dette skal skje i god tid før prosjektet planlegges igangsatt.

4.2 Byggeprosjekter innenfor husleieordningen der departementene ber om full eller delvis husleiekompensasjon og byggeprosjekter utenfor husleieordningen

Forslag om investeringsmidler til oppstart av byggeprosjekter innenfor husleieordningen der brukerdepartementene ber om full eller delvis husleiekompensasjon, må fremmes som satsingsforslag av vedkommende departement. Det samme gjelder bygg utenfor husleieordningen dersom investeringsutgiftene ikke dekkes innenfor brukerdepartementets gjeldende bevilgninger. I likhet med øvrige satsingsforslag, må forslag om igangsetting av nye byggeprosjekter fremmes til Regjeringens første budsjettkonferanse i mars. Kostnadsrammen trenger ikke være godkjent før denne konferansen.

For byggeprosjekter innenfor husleieordningen der departementene ber om husleiekompensasjon og for byggeprosjekter utenfor husleieordningen, skal brukerdepartementene alltid forelegge forslag til kostnadsramme for Finansdepartementet. Forslaget til kostnadsramme må fremmes senest innen fristen for innsendelse av rammefordelingsforslaget. Spørsmålet om eventuell husleiekompensasjon avgjøres samtidig med spørsmålet om tildeling av investeringsmidler fra profilpotten. Det presiseres at husleie som hovedregel skal dekkes innenfor uendrede budsjetttrammer.

For øvrig gjelder de samme krav til dokumentasjon som for andre satsingsforslag, jf. punkt 3 foran.

5. EKSTERN KVALITETSSIKRING

Finansdepartementet minner om at alle store investeringsprosjekter skal gjennom ekstern kvalitetssikring (KS1 og KS2) før forslag til kostnadsramme og startbevilgning legges fram for Stortinget. Kravet om ekstern kvalitetssikring gjelder i utgangspunktet for alle prosjekter som staten finansierer helt eller delvis og hvor antatt kostnad er over 750 mill. kroner. Prosjekter i spesialisthelsetjenesten kvalitetssikres etter et eget system. Det ble inngått rammeavtale om ekstern kvalitetssikring 4. mars 2011 for tidsrommet fram til 31. desember 2012 med opsjon på to års forlengelse. Opsjonen er utløst. Rammeavtalen gjelder etter dette fram til 31. desember 2014. For prosjekter som det er aktuelt å foreslå i statsbudsjettet for 2014, ber vi departementene legge til grunn

at kvalitetssikringen av styringsunderlag og kostnadsoverslag (KS2) må igangsettes senest 1. mars 2013.

6. ENDRINGER I BUDSJETTFORSLAG TIL KOMMUNESEKTOREN

Finansdepartementet gjør oppmerksom på at alle forslag til endring av bevilgninger til kommunesektoren må tas opp med både Finansdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet. Dette gjelder både forslag om endring av bevilgningene over kap. 571/572 på Kommunal- og regionaldepartementets budsjett (rammeoverføringer til kommuner og fylkeskommuner), og forslag om endring av øremerkede bevilgninger til kommunene og fylkeskommunene over 60-poster under fagdepartementenes budsjetter. Forslag om endringer skal tas opp med Kommunal- og regionaldepartementet før innspill til marskonferansen sendes til Finansdepartementet. Bakgrunnen er at bevilgninger til kommunesektoren inngår når Regjeringen fastsetter mål for vekst i kommunesektorens samlede inntekter.

Hvert departement må i tilknytning til budsjettkonferansen i mars redegjøre for planlagte forslag som berører kommunesektoren i 2014. I det følgende blir det pekt på enkelte punkter det er viktig å være oppmerksom på når det gjelder forslag som berører kommunesektoren.

6.1 Øremerkede tilskudd og kommunal medfinansiering av tiltak (egenandeler)

Av hensyn til kommunenes og fylkeskommunenes muligheter for å foreta en helhetlig vurdering av ressursfordelingen til ulike formål, må omfanget av særskilte øremerkede tilskudd vurderes kritisk. Øremerkede tilskudd skal bare benyttes som finansiering av utvalgte, høyt prioriterte tjenester som er i en oppstartsfasen, eller i forbindelse med tjenester som bare noen få kommuner har ansvaret for. Eventuelle forslag fra departementene om opprettelse av et øremerket tilskudd skal ledsages av:

- en begrunnelse for hvorfor det ikke er tilstrekkelig å kanalisere midlene gjennom inntektssystemet
- nærmere informasjon om hvordan tilskuddsordningen er tenkt utformet, herunder om tilskuddet skal utbetales etterskuddsvis
- en konkret etterprøvbart målsetting for tilskuddet og konkrete resultatkrav som skal danne grunnlag for rapportering
- forslag til tidspunkt for når tilskuddet skal vurderes på nytt, og eventuelt fases ut eller legges inn i inntektssystemet.

Opplysningene om konkrete etterprøvbare målsettinger og resultatkrav, og forslag til tidspunkt for når tilskuddet skal vurderes på nytt, skal framgå av materialet til budsjettkonferansen i mars.

Beregning av kommunale egenandeler

Kommunenes kostnader dekkes ikke alltid fullt ut av et øremerket tilskudd. Dersom en endring eller et nytt tiltak vil medføre krav om kommunal medfinansiering (egenandel som må dekkes av frie inntekter), må størrelsen av egenandelen beregnes. Slike

beregninger forutsettes gjort av departementet. Det skal beregnes eventuell kommunal eller fylkeskommunal egenandel ved:

- reformer og satsingsforlag på nye og eksisterende 60-poster
- regelverksendringer (nye lover, forskrifter etc.)
- endringer av oppgavefordelingen

Disse beregningene må tas inn i innspillet til Regjeringens første konferanse om statsbudsjettet for 2014.

Virkningen for eventuelle kommunale egenandeler må også beregnes i tilfeller der konsekvensjusteringen av en 60-post viser endringer av betydning.

Gebyrfinansiering, brukerbetaling

Dersom satsingsforlag, nye tiltak e.l. forutsetter endring i gebyrfinansiering eller annen egenbetaling fra brukere, må omfanget av dette beregnes. Det må også vurderes om kommunene/fylkeskommunene har en reell politisk mulighet til å gebyrfinansiere tiltaket.

6.2 60-poster er unntatt fra departementenes omdisponeringsadgang

60-postene er unntatt fra departementenes frie omdisponeringsadgang. Dette er nødvendig fordi 60-postene inngår i de samlede inntekter for kommunesektoren. Det vil likevel være adgang for departementene til å ta opp med Finansdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet spørsmålet om å flytte beløp fra 60-poster til andre postgrupper. Det må i så tilfelle fremmes forslag til omdisponering for Kommunal- og regionaldepartementet før det forelegges Finansdepartementet.

7. SPESIFIKASJON AV DRIFTSPOSTENE FOR 2013-BUDSJETTET

For å kunne foreta en tilfredsstillende fordeling av lønnsoppgjøret for statsansatte våren 2013, er det nødvendig å vite hvordan departementene vil fordele driftsutgiftene på post 01 i Saldert budsjett 2013 på underpost 1 for lønn og godtgjørelser og underpost 2 for kjøp av varer og tjenester. Finansdepartementet ber derfor om at departementene sender en egen oversikt over hvordan 01-postene i Saldert budsjett 2013 skal fordeles på underpost 1 og underpost 2. Fristen for denne rapporteringen er mandag 7. januar 2013.

8. PRISOMREGNING

De departementsvise rammene som fastsettes under den første budsjettkonferansen om 2014-budsjettet er i 2013-prisnivå. Omregning til 2014-prisnivå vil på vanlig måte bli foretatt etter konferansen. Resultatet av prisomregningen blir meddelt i departementenes rammebrev. Forslag til nye satsinger inngår ikke i disse rammene, og satsingsforslagene inngår heller ikke i prisomregningen. Forslag til nye satsinger skal derfor fremmes i 2014-kroner.

9. FORELØPIG TIDSPLAN FOR ARBEID MED 2014-BUDSJETTET

9.1 Budsjettkonferansen i mars:

Frist for rapport om innsparingsmuligheter, jf. eget brev fra Finansdepartementet	14. desember 2012
Frist for spesifikasjon av driftspostene for 2013-budsjettet	7. januar 2013
Frist for innlevering av materiale til konsekvensjusteringen	16. januar 2013
Frist for innmelding av satsingsforslag	28. januar 2013
Frist for tabeller, forvaltningsorganer med særskilte fullmakter	18. februar 2013
<i>Regjeringens første budsjettkonferanse</i>	<i>11.- 13. mars 2013</i>
Utsending av Hovedbudsjettsskriv	20. mars 2013

9.2 Budsjettkonferansen i august:

<i>Regjeringens andre budsjettkonferanse</i>	<i>22. august 2013</i>
--	------------------------

Med hilsen

Colin Forthun e.f.
avdelingsdirektør

Richard Gjertsen
rådgiver

Vedlegg:

- Vedlegg 1: Mal for innspill til konsekvensjusteringen
- Vedlegg 2: Mal for innspill om satsingsforslag
- Vedlegg 3-1 Forvaltningsorgan med særskilte fullmakter
 - Tabell 1: Virksomhetenes brutto utgifter og inntekter fordelt etter art
- Vedlegg 3-2 Forvaltningsorgan med særskilte fullmakter
 - Tabell 2: Virksomhetenes inntekter spesifisert etter inntektskilde
- Vedlegg 3-3 Forvaltningsorgan med særskilte fullmakter
 - Tabell 3.1: Forhold mellom virksomhetenes kontantbeholdning, påløpte kostnader og avsetninger per 31. desember
 - Tabell 3.2 Norges Forskningsråd, forholdet mellom virksomhetenes kontantbeholdning, påløpte kostnader og avsetninger pr. 31. desember

Vedleggene kan lastes ned fra: <http://www.regjeringen.no/nb/dep/fin/dok/rundskriv.html>